

Kvalitet i regionerne – Danske Regioner mener:

Én hovedindgang til det
digitaliserede sundhedsvæsen

Èn fælles indgang til information og kommunikation i sundhedsvæsenet

Adgang til information om sundhedsvæsenets tilbud og ydelser er en væsentlig forudsætning for fri og lige adgang til sundhedsvæsenet og et vigtigt element til understøttelse af borgernes frie valg.

Den fælles offentlige sundhedsportal, sundhed.dk, giver brugerne digitalt overblik og ubegrænset adgang til information fra det samlede sundhedsvæsen. Sundhed.dk giver også adgang til interaktion og adgang for den enkelte til sikkert at finde og følge/overvåge egne sundhedsoplysninger.

Danske Regioner mener, at borgernes adgang til generelle informationer, service og til egne personfølsomme oplysninger fortsat bør gå gennem samme fælles indgang, sundhed.dk. Det er væsentligt, at indhold og tjenester samles og organiseres, så det relevante vises på en enkel og brugervenlig måde. Kun ved at komme brugerne i møde kan det sikres, at selv patienter med mindst overskud og overblik har gavn af de digitale muligheder.

Brugen og den fortsatte udbredelse af digital signatur giver borgeren nye muligheder for nemt at spille en aktiv rolle i patientforløbet og sikrer et fællesskab med de relevante sundhedsfaglige om oplysningerne. Adgang til samme data kan give ekstra sikkerhed for, at patienten og den sundhedsfaglige har samme opfattelse af patientens situation. Åbenheden styrker derudover den nødvendige tillid mellem læge og patient.

Danske Regioner mener, at der fortsat bør være fokus på at få digital signatur udbredt, og at man bør arbejde for en mere vidtgående integration og udnyttelse af den personlige digitale signatur i en koordineret udvikling af nye offentlige digitale services, som spiller godt sammen.

Sundhedsvæsenet er stort, men indgangen skal være enkel. Borgeren egen side på sundhed.dk, "Min sundhed", skal være stedet, hvor flest mulige finder information og data,

relevans for egen sundhed, stillingtagen og behandling.

"Min sundhed" er allerede i dag er et godt udgangspunkt for, at borgeren kan tage vare på egen sundhed. Der er dog fortsat et stort uudnyttet potentiale i at integrere denne side med nye data og digitale services i sundhedsvæsenet. Der er desuden vigtigt, at den fæl-

les hovedindgang til sundhedsvæsenet leder bedst muligt hen til kommunale tilbud.

Danske Regioner vil støtte, at personaliseringen af den enkeltes digitale indgang på siden "Min sundhed" udbygges.

Vision og mission for den fælles indgang til sundhedsvæsenet

Sundhed.dk er et redskab til at understøtte de eksisterende forretningsmæssige målsætninger for sundhedsvæsenets virke, herunder især øget sammenhæng, kvalitet, effektivitet og gennemsigtighed i patientbehandlingen.

Missionen:

- **at gøre brugere af sundhedsydelser til aktive, engagerede og oplyste medspillere i et åbent og tilgængeligt sundhedsvæsen**
- **at sikre øget kvalitet, effektivitet og sammenhæng i patientbehandlingen gennem optimering af det kliniske beslutningsgrundlag på tværs af de sundhedsprofessionelle aktører**
- **at sikre let og sikker adgang til sammenhængende og omkostningseffektive IT-løsninger, der er kendte og anvendte som en integreret del af sundhedsvæsenets drift og løbende udvikling.**

Et ansvar for at udnytte mulighederne i den digitale samling af sundhedsvæsenet

Danske Regioner mener, at Danmark bør fastholde sin internationale førerposition med hensyn til digitalisering af sundhedsvæsenet.

Førerpositionen er blandt andet opnået ved, at det samlede sundhedsvæsen i sundhed.dk har skabt det motorvejsnet, der forbinder alle parter og gør det muligt for alle relevante instanser at udveksle nye og gamle oplysninger sikkert - til gavn for borgeren og uden at uvedkommende ser oplysningerne. Sundhed.dk er et knudepunkt for den tværgående kommunikation i sundhedsvæsenet.

Alle parter i sundhedsvæsenet har et fælles ansvar for at igangsætte fælles projekter og digitale løsninger som gennem brug af sundhed.dk og digital signatur, forenkler sundhedsvæsenet og giver nye muligheder for hurtig tilgang til oplysninger samt overblik over samtlige sundhedsfagliges bidrag til patientens forløb.

Den største tekniske hindring er ryddet af vejen, da sundhed.dk tilbyder en sikker infrastruktur, som hænger sammen med de øvrige digitale forbindelser mellem f.eks. sygehuse og praksissektor.

Danske Regioner mener, at der er brug for fortsat organisatorisk modning af sundhedsvæsenet, så man flere steder kan håndtere hurtigere svar til patienten og så man i planlægningen af arbejdet høster gevinsterne ved de digitale opslag. Det er også vigtigt, at man tænker henvisningsstrømmene ind, så

f.eks. praktiserende læger i større omfang kan booke tid til behandling eller undersøgelse.

Patient og sundhedsfaglig i digital øjenhøjde

Hvis man er til møde i banken sidder man nu - modsat tidligere - ofte og kigger på samme skærm. Det, at man er på samme side af bordet og har fælles udsyn til de viste oplysninger, tjener som forbillede, fordi det signalerer fællesskab og åbenhed - det forhindrer, at man holdes uden for og må nøjes med at forestille sig, hvad der foregår.

Danske Regioner mener, at dialogen mellem sundhedsfaglig, patient og pårørende i højere grad bør foregå ud fra et ligeværdigt udgangspunkt.

Den sundhedsfaglige skal have patientoplysninger samlet i én indgang, og gerne organiseret, så oplysninger til og om den enkelte patient ligger på samme side. Den sundhedsfaglige skal have gode muligheder for at danne overblik på patientens vegne og hente oplysninger, så f.eks. den praktiserende læge kan koncentrere sin konsultation om at formidle og vurdere oplysningerne frem for bruge unødigt tid på at fremsøge dem.

Den mundtlige kommunikation skal være fælles og favne input fra patienten. Det samme skal gælde den digitale kommunikation, så input fra patienter og pårørende både kan afleveres til og tilgås fra den fælles indgang til det fælles offentlige sundhedsvæsen, sundhed.dk.

Danske Regioner mener, at det er vigtigt at gribe alle muligheder for at engagere og involvere patienter, så de får indflydelse på deres eget liv. Det gælder ikke mindst den stadig voksende del af befolkningen, som skal leve med en kronisk sygdom.

Danske Regioner mener, at brugerne skal inviteres med ind på portalen, så der kan opstå dialog mellem brugere og evt. mellem brugere og sundhedsfaglige personer. Brugere får mulighed for at komme til orde, og deres oplevelser og erfaringer skal være tilgængelige på portalen. Det kan tjene som inspiration for andre brugere og til indsigt og feed back til sundhedsfaglige. Her er f.eks. afprøvning af debatrum for patienter i kroniske forløb en oplagt start. På længere sigt bør patienterne også gives adgang til at skrive i egen journal.

Flere og flere bruger sundhed.dk

Siden sin premiere i december 2003 har sundhed.dk oplevet et konstant voksende besøgstal. I december 2003 var der 80.000 forskellige brugere på en måned, og i november 2006 var tallet oppe på 240.000 forskellige brugere. De mange brugere på portalen skyldes blandt andet, at der løbende kommer flere tjenester på sundhed.dk, som borgerne tager til sig. Denne positive tendens understreges yderligere af, at brugerne i stigende grad benytter flere tjenester og tilgår flere informationer ved hvert besøg - med andre ord opnås den ønskede synergieffekt af at have hele sundhedsvæsenet samlet et sted.

E-journal - Den praktiserende læges direkte adgang til patientjournaler

E-journal gør det muligt for en praktiserende læge at få adgang til patienternes elektroniske sygehusjournal via sundhed.dk. Den giver den praktiserende læge hurtigere adgang til flere og mere detaljerede patientoplysninger end den nuværende elektroniske kommunikation mellem læge og sygehus. Med e-journal kan lægen blandt andet se beskrivelser af sygdomsforløb, laboratoriesvar, sygehusets medicinoplysninger, diagnoser, operative indgreb og overfølsomhedsreaktioner.

Indtil nu har det kun været de patientoplysninger, som sygehuset finder relevante, der kommer med i udskrivningsbrevet til den praktiserende læge. Med e-journal har lægen sammen med patienten mulighed for at se alle de oplysninger, der er lagret elektronisk på sygehusene og vurdere, hvad der er relevant for behandlingen af patienten.

E-journal vil medvirke til at skabe et bedre og mere effektivt sundhedsvæsen, der samarbejder på tværs af sygehuse og praktiserende læger og slutteligt giver patienten mere kvalitet og sikkerhed i behandlingen.

E-journal er forberedt til, at de sundhedsfaglige i kommunerne på sigt kan få adgang til opslag i e-journal.

Danske Regioner ønsker, at e-journal bliver et væsentligt tiltag i regionernes arbejde med at understøtte kommunalreformen.

E-journal er et redskab for den praktiserende læge, der kan:

- give et bedre grundlag at tilrettelægge behandling ud fra
- give en mere effektiv arbejdsdag
- give bedre mulighed for at informere og inddrage patienterne i egen behandling

Danske Regioner mener, at praktiserende læger skal have adgang til sygehusjournaler.

I januar 2007 har praktiserende læger adgang til 2 mio. patientjournaler via e-journal. Fire regioner forventes at være dækket medio 2007 og alle regioner er med primo 2008.

Bedre service hos lægen med e-journal

Praktiserende læge på Mors, Finn Klamer, oplever, at hans patienter udskrives stadig hurtigere fra sygehuset til ambulans opfølgning. I disse tilfælde må han fortolke og rådgive, når patienten henvender sig efter indlæggelsen med spørgsmål om prøvesvar, operationer m.v. Derfor har han ofte efterspurgt flere oplysninger om patienternes indlæggelser, så han blandt andet kan give bedre information til patienterne.

”

Jeg oplever et voksende behov for bedre koordination og overblik, når patienterne er i sygehusbehandling eller skifter afdeling. Oplysningerne om patienternes indlæggelser i form af sygehusets udskrivningsbrev er ikke fyldestgørende nok, siger Finn Klamer. Han har forventninger om, at IT kan sikre større sammenhæng og sikkerhed i patientforløbene, og han ser derfor nogle indlysende fordele ved e-journal.

”

E-journal vil give mig bedre mulighed for at se alle detaljerede og relevante oplysninger fra indlæggelserne, så snart sygehuset har skrevet dem ind i patienternes journaler. På den måde kan jeg yde den bedste service med de nyeste og mest relevante oplysninger.

Min e-journal - borgernes adgang til deres egen patientjournal

Danske Regioner har i december 2006 åbnet for den første (pilot-)etape af Min e-journal, som giver borgerne mulighed for at se deres egen patientjournal på sundhed.dk.

Pilot-etapen omfatter borgere i det tidligere Viborg Amts del af Region Midtjylland. Min e-journal vil kunne tages i brug af de øvrige regioner umiddelbart efter pilotprojektets gennemførelse.

Brugertests har vist, at Min e-journal vurderes positivt af borgerne. E-journal opleves som et godt tilbud, der skaber åbenhed mellem læge og patient og giver relevant information til patienterne. Patienten kan i ro og fred læse om sit sygdomsforløb og se hvilke oplysninger, de sundhedsfaglige har noteret i løbet af indlæggelsen.

Danske Regioner mener, at alle borgere skal have adgang til egen patientjournal på sundhed.dk. Min e-journal vil skabe større gennemsigtighed i sundhedsvæsnet, forbedre mulighederne for at inddrage patienten i egen behandling og understøtte det sammenhængende patientforløb. Regionerne bliver de første til at opfylde regeringens målsætning om, at borgerne skal have adgang til egne data i den offentlige sagsbehandling.

Patienterne kan dog opleve problemer med at forstå indholdet. Dette skyldes, at oplysningerne er skrevet af læger og sygeplejersker til andre læger og sygeplejersker, og derfor kan det for mange patienter være vanskeligt at afkode. Derfor er det vigtigt, at oplysninger fra Min e-journal indgår i dialogen mellem patient og læge og at sproget i journalerne på sigt forenkles, så det bedre kan forstås af patienten selv.

Min e-journal er et redskab for borgerne, der kan:

- skabe sammenhæng
- give indblik
- skabe åbenhed
- øge kvaliteten

Adgang til Min e-journal kræver en personlig digital signatur og internetadgang og har reelt samme sikkerhed som bankernes homebanking-løsninger.

Brugerhistorie

Sundhed.dk har i oktober 2006 gennemført en fokusgruppeundersøgelse for at vurdere konsekvenserne af borgeradgang til e-journaloplysninger i deres nuværende form samt at afdække patienternes forventninger og oplevelser ved at bruge e-journal.

43-årige Jannie Larsen fra Mors deltog i denne undersøgelse. Hun er glad for muligheden for at kunne anvende Min e-journal:

”

Jeg vil bruge adgangen til at se i egen journal efter en indlæggelse, hvis jeg er i tvivl om de oplysninger, jeg har fået på sygehuset.

Jannie Larsen mener, at Min e-journal kan være et godt redskab til at afklare mange misforståelser og skabe større sammenhæng i sundhedsvæsenet:

”

Mange patienter tager hjem fra sygehuset uden at være helt afklaret med de informationer, de har fået under en indlæggelse. Min e-journal er et redskab til at forstå sin egen situation og eventuelt spørge ens egen læge om uddybende forklaringer.

Derudover mener Jannie Larsen, at Min e-journal kan være med til generelt at bringe sygehuset tættere på borgerne:

”

Jeg tror, Min e-journal kan gøre vejen kortere mellem borgerne og sygehuset. I dag kan sygehusvæsenet virke uigennemskueligt for patienten og jeg tror, at muligheden for at se ens egen journal kan skabe mere åbenhed og afmystificere sygehuset for den enkelte patient.

Sundhed.dk er allerede nu den samlede indgang til disse tjenester:

FOR BORGERE:

Generel information om sundhed, sygdom og forebyggelse

Sygdomsleksikon, sygdomstips, medicinske opslagsværker, forebyggelsesinformation, test selvinteraktioner m.v.

Information om sundhedsvæsenets organisering og dets ydelser

Ventetidsinformation, behandlingskvalitet, priser, patientrettigheder m.v.

Elektronisk selvbetjening og døgnåben kommunikationskanal

E-mailkonsultation, elektronisk tidsbestilling og receptfornyelse, e-handel med receptpligtig medicin m.v.

Online adgang til egne data i sundhedsvæsenet

Oplysninger om egne medicinkøb, oversigt over tidligere sygehusbehandling, personlig organdonorprofil, Min e-journal m.v.

Direkte involvering i det personlige digitale patientforløb

Pilotprojekt af den elektroniske svangrejournale. Den elektroniske svangrejournale på sundhed.dk er en elektronisk samlet udgave af den nuværende papirvandrejournal og svangreskabsjournal og er et tværfagligt og tværsektorielt klinisk redskab. Den elektroniske svangrejournale giver let mulighed for at dele informationer mellem sundhedsfaglige (praktiserende læge, jordemødre og obstetrikere og andet sundhedsfagligt personale), samt let adgang til information for den gravide om hendes graviditet. Den gravides indtastning af egne oplysninger skaber aktiv brugerinddragelse og giver personligt ansvar. På sigt vil projektet også omfatte hjemmemonitorering af patienter i blodfortyndende behandling, homecare af diabetespatienter, telemedicin omkring f.eks. sårbehandling m.v.

Sundhed.dk er allerede nu den samlede indgang til disse tjenester:

FOR SUNDHEDSFAGLIGE:

Information om behandling

Kliniske guidelines, henvisningsvejledning, sundhedsfaglige opslagsværker m.v.

Knudepunkt for den elektroniske kommunikation

Sikker e-mailkommunikation internt i sundhedsvæsenet, aftalebooking, IT-dialog med patienterne (e-ydelser hos den praktiserende læge), formidling af jobs, registreringsværktøj for læger under uddannelse m.v.

Online adgang til patientdata i sundhedsvæsenet

Opslag i elektroniske patientjournaler, patientens medicinprofil, laboratorieresvar m.v., e-journal

Platform for systematisk udveksling af relevante data i konkrete patientforløb

Registrering og opslag i den elektroniske svangrejournale.

DANSKE REGIONER

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 3529 8100
F 3529 8300
E regioner@regioner.dk
www.regioner.dk

Danske Regioner, januar 2007

Grafik: Kristine Wulff

Tryk: Danske Regioner